

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΣΤ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 17 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1938

ΑΡΙΘ 50



Η Α. Μ. Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ

Η ΕΚΛΟΓΗ ΤΟΥ ΑΠΟ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ ΘΡΟΝΟΝ ΤΗΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Εἰς ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἐκλογῆς Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν νόμου τῆς 3 Δεκεμβρίου ἐν. ἔτους, μετὰ πρόσκλησιν τοῦ Τοποτηρητοῦ τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου Μητροπολίτου Φθιώτιδος Σεβ. Ἀμβροσίου συνήλθε τῇ πρωΐα τοῦ παρελθόντος Σαββάτου ὑπὸ τὴν προεδρείαν αὐτοῦ ἡ Ἱερά Σύνοδος, παρόντος καὶ τοῦ ἀσκοῦντος τὰ καθήκοντα τοῦ Βασιλικοῦ παρ' αὐτῇ Ἐπιτρόπου κ. Λ. Φιλιππίδου, Διευθυντοῦ τῶν Θρησκευμάτων. Ἀφοῦ δ' ἀνεγνώσθη εἰς ἐπήκοον τῶν Σεβ. μελῶν τῆς Ἱ. Συνόδου ὁ καθορίζων τὰ τῆς ἐκλογῆς προμνημονευθεὶς νόμος, ἐπηκολούθησεν ἡ ψηφοφορία, μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁποίας, γενομένης τῆς διαλογῆς τῶν ψήφων, ἀπεδείχθησαν λαβόντες ψήφους ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Τραπεζοῦντος Χρῦσανθος 11, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Λήμνου Στέφανος 4, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δράμας Βασίλειος 4 καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μεσσηνίας Πολύκαρπος 4, πλειοψηφίσαντες τῶν λοιπῶν. Ἐκ τῶν ἰσοψηφισάντων τελευταίων τριῶν περιελήφθησαν ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν πλειοψηφισάντων οἱ πρώτοι δύο λόγῳ τῶν πρεσβείων τῆς χειροτονίας.

Τῆς ἐκλογῆς περατωθείσης σενετάχθη τὸ πρακτικὸν αὐτῆς, ὅπερ ὑπέγραψαν πάντα τὰ συνοδικὰ μέλη, τὸ δὲ περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐκλογῆς ἔγγραφον διεβιβάσθη διὰ τοῦ Βασιλ. Ἐπιτρόπου πρὸς τὸν ἀσκοῦντα τὰ καθήκοντα Ὑπουργοῦ τῶν Θρησκευμάτων κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, ὅστις καὶ διεβίβασε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα, ἀπουσιάζοντα ἀπὸ τινος εἰς τὸ ἔξωτερικόν, μετὰ τῆς παρακλήσεως νὰ προκρίνη τὸν ἕνα ἐκ τῶν τριῶν διὰ τὸ ἀρχιεπισκοπικὸν ἀξίωμα.

Τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τηλεγραφικῶς ἀγγείλαντος τῇ παρελθούσῃ Δευτέρᾳ ὅτι προκρίνει τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Τραπεζοῦντος Χρῦσανθον, ἐντολῇ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἐδημοσιεύθη αὐθημερὸν τὸ ἀκόλουθον Β. Διάταγμα τῆς ἐκλογῆς τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου :

«Διὰ Β. Διατάγματος ἐκδοθέντος ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Δεκεμβρίου 1938 κατὰ τὴν παράγραφον 11 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 1493)1938 «περὶ ἐκλογῆς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ τῶν Μητροπολιτῶν τοῦ Βασιλείου», ὡς καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 2785)228 καὶ ἀπὸ 10 Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. ἔγγραφον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀνεκινούσους πρὸς τὸ ὑπουργεῖον Θρησκευμάτων καὶ

Ἐθνικῆς Παιδείας τὰ ὀνόματα τῶν, κατὰ τὴν γενομένην, συμφώνως τῷ ὡς ἄνω νόμῳ, ἐκλογὴν πρὸς ἀνάδειξιν Ἀρχιεπισκόπου τοῦ χηρεύσαντος Θρόνου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἀναδειχθέντων ὡς πλειοψηφισάντων τριῶν πρώτων ἐκλογίμων, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων καὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας Ὑπουργοῦ, ἐκ τῶν, κατὰ τὴν γενομένην συμφώνως τῷ ἀναγκαστικῷ νόμῳ 1493)1938 ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐκλογῆν ἀναδειχθέντων καὶ προταθέντων τριῶν πρώτων πλειοψηφισάντων ἐκλογίμων προεκρίθη ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Τραπεζοῦντος κ. Χρῦσανθος ὡς Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, εἰς πλήρωσιν τοῦ χηρεύοντος Θρόνου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν».

Μετὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ Β. Δ., τῇ πρωΐα τῆς ἐπιούσης, Τρίτης (13), συνήλθεν ἡ Ἱ. Σύνοδος εἰς συνέδριον, καθ' ἣν ὁ Σεβ. Τοποτηρητῆς ἀνέγνω τὸ ὑπὸ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἀποσταλὲν πρὸς τὴν Ἱ. Σύνοδον κανονικὸν «Ἀπολυτήριον» πατριαρχικὸν γράμμα, δυνάμει τοῦ ὁποίου ὁ Σεβ. Χρῦσανθος ἀπολύεται τῆς δικαιοδοσίας τοῦ εἰς ὃ ἄχρι τοῦδε ἀνῆκε κλίματος τοῦ Πατριαρχείου Κων/πόλεως, κατ' ἀκολουθίαν δὲ δύναται νὰ ἀναδεχθῇ τὴν ἐκλογὴν εἰς τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν Θρόνον τῆς αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Τούτων οὕτω γενομένων, ὁ Σεβ. Τοποτηρητῆς μεταβὰς παρὰ τῷ Σεβ. Χρυσάνθῳ ἀνήγγειλεν αὐτῷ ἐπισήμως τὴν ἐκλογὴν, ἀμφοτέροι δ' εἴτα μετέβησαν εἰς τὸ ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ Παρεκκλήσιον τοῦ ἁγ. Ἀνδρέου, ἔνθα παρόντων καὶ τῶν λοιπῶν Σεβ. συνοδικῶν ἐγένετο ἡ κεκανονισμένη τελετὴ τοῦ Μ. Μηνύματος.

Ὁ ἀπὸ Τραπεζοῦντος νέος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Μακαριώτατος Χρῦσανθος ἐγεννήθη τῷ 1881 ἐν Κομοτινῇ τῆς ἐπαρχίας Μαρωλείας, σπουδάσας δὲ τὰ θεολογικὰ γράμματα ἐν τῇ κατὰ Χάλκην Θεολογικῇ Σχολῇ (1897—1903), ἀπεφοίτησεν αὐτῆς ἀριστοῦχος, χειροτονηθεὶς δὲ ἀμέσως διάκονος διηκόνησεν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Τραπεζοῦντος Ἀρχιδιάκονος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἐπὶ Μητροπολίτου Κωνσταντίνου Καρατζοπούλου, ταυτοχρόνως διδάσκων καὶ ἐν τῷ Γυμνασίῳ Τραπεζοῦντος. Δι' εὐρυτέρας εἴτα σπουδὰς ἀπελθὼν τῷ 1907 εἰς Ἑλβετίαν καὶ Γερμανίαν, μετὰ τετραετίαν ἐπανῆλθεν

εἰς Κων)πολιν (1911), ἔνθα τῇ προτάσει τοῦ Οἰκου-
μενικοῦ Πατριάρχου Ἰωακείμ Γ' διορίσθη ὑπὸ τῆς
Ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιεποφύλαξ τῶν Πατριαρχείων καὶ
Ἀρχισυντάκτης τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας»,
ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐδημοσίευσεν ἄρθρα τεκμηριούμενα εὐ-
ρεῖαν μόρφωσιν καὶ ὀξείαν ἀντίληψιν. Μετὰ διετίαν
(1913), τοῦ Μητροπολίτου Τραπεζοῦντος Κωνσταντί-
νου ἀνεδεχθέντος τὴν διαποιμάνσιν τῆς Μητροπο-
λεως Κυζίκου, εἰς διαδοχὴν αὐτοῦ ἐξελέγη ὁ Ἀρχιμ.
Χρῦσανθος, ὧτινι ἔλαχεν ἡ ποιμαντορία τῆς μεγά-
λης καὶ ἱστορικῆς ἐκείνης ἐπαρχίας εἰς περίοδον με-
γάλων ἀναστατώσεων, καθ' ἃς ἀνεδείχθη ἡ μεγάλη
αὐτοῦ κατὰ τὰς ἐπαλλήλους περιτροπὰς περίνοια.
Διότι ὅτε, διαρκούντος τοῦ μεγάλου πολέμου, κατὰ
τὸ 1916 αἱ ῥωσικαὶ στρατιαὶ εἰσέβαλον εἰς τὴν Τρα-
πεζοῦντα, αἱ τουρκικαὶ ἀρχαί, μετὰ τὴν ἀναχώρησιν
τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ, εἰς τὸν Σεβ. Χρῦσανθον ἀνέ-
θηκαν τὴν προστασίαν τῆς πόλεως, τὸ δ' αὐτὸ ἔπραξαν
μετέπειτα καὶ οἱ ῥῶσοι ὅταν ἀπεχώρησαν τῆς πό-
λεως. Μετὰ τὴν ἀνακωχὴν ὁ Μητροπολίτης ἀποστα-
λεῖς εἰς Παρισίους εἰργάσθη μετὰ τῆς διακρινούσης
αὐτὸν συνέσεως καὶ ἐμβριθείας ὑπὲρ τῶν δικαίων
τοῦ ἀλυτρώτου Ἑλληνισμοῦ, ἐπανελθὼν δ' ἐκείθεν
εἰς Τραπεζοῦντα, τὸ μὲν μετέβη εἰς Τυφλίδα καὶ
Ἐριβὰν πρὸς συνεννόησιν μετὰ τῶν Ἀρμενίων, τὸ
δὲ κατ' ἐντολὴν τῆς Μεγ. Ἐκκλησίας ταῦτοχρόνως
συντέλεσε πρὸς ἐδραίωσιν τῆς ἐπανιδρυθείσης αὐτο-
κεφάλου ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Γεωργίας. Ἐπελ-
θούσης ὅμως μετὰ ταῦτα τῆς μικρασιατικῆς περιπε-
τείας, ἡ Α. Σ. ἠναγκάσθη ὑπὸ τῶν πραγμάτων νὰ
ἐγκατασταθῇ ἐν Ἀθήναις, ἔνθα ἀπὸ τοῦ 1926 μέχρι
τῆς εἰς τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν θρόνον τῆς Ἑλλάδος
ἐκλογῆς αὐτοῦ ἐτέλει Ἀποκριστάρχος τοῦ Οἰκουμενι-
κοῦ Πατριαρχείου παρὰ τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος.
Ὑπὸ τὴν ιδιότητα αὐτοῦ ταύτην ἐντολῇ τοῦ Οἰκου-
μενικοῦ Πατριαρχείου ἀνελάμβανε κατὰ καιροὺς δια-
φόρους ἐκκλησιαστικὰς ἀποστολὰς πρὸς προσήκουσαν
διευθέτησιν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων. Οὕτω τῷ
μὲν 1926—1927 μετέβη εἰς Ἀλβανίαν πρὸς διευθέ-
τησιν τοῦ προκύψαντος ἐκεῖ γνωστοῦ ἐκκλησιαστικοῦ
ζητήματος· τῷ 1928 ἀνεδέχθη ἀποστολὴν εἰς Ἅγιον
Ὅρος· τῷ 1929 ἐπεσκέφθη τὰς Ἐκκλησίας Σερβίας,
Ρουμανίας καὶ Πολωνίας διὰ τὸ προμνημονευθὲν
ἀλβανικὸν ζήτημα· τῷ 1930 ἀντιπροσώπευσε τὸ Οἰ-
κουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐν τῇ ἐν Ἀγίῳ Ὄρει
συνελθούσῃ Μεγάλῃ πανορθοδόξῃ προσυνοδικῇ Ἐπι-
τροπῇ· κατὰ τὸ ἐπιδὸν ἔτος ἀνεχώρησεν εἰς Συρίαν
πρὸς διευθέτησιν τοῦ διαταράξαντος τὴν Ἐκκλησίαν
Ἀντιοχείας πατριαρχικοῦ ζητήματος ἐν συνεργασίᾳ

μετ' ἀντιπροσώπων τῶν Ἐκκλησιῶν Ἀλεξανδρείας
καὶ Ἱεροσολύμων. Τέλος δὲ πρὸς τριετίας (1935) με-
τέβη καὶ πάλιν εἰς Ἅγιον Ὅρος, ἔνθα ἐκανόνισε τὰ
τοῦ ζητήματος τῆς μονῆς Χιλανδαρίου κατὰ τὰ ἐκεῖ
καθεστῶτα. Ἄλλ' ὁ Σεβ. Χρῦσανθος διέπρεψε καὶ
ὡς ἐμπυχωτῆς τῶν γραμμάτων, τὸ μὲν ἐκδοὺς ἐν Τρα-
πεζοῦντι τὸ περιοδικὸν «Οἱ Κοιμηνοὶ» (1916—1917),
τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ 1930 ὡς Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς
Ποντίων ἀσκῶν τὴν ἐποπτείαν τῆς ἐκδόσεως τοῦ
«Ἀρχείου Πόντου», ὅπερ καὶ ἐβραβεύθη ὑπὸ τῆς
Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν. Ἡ δὲ πρὸς διετίαν (1936) ἐκ-
δοσις τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ἔργου περὶ τῆς Ἐκκλησίας
Τραπεζοῦντος ἀνέδειξεν αὐτὸν δοκιμώτατον ἐκκλη-
σιαστικὸν συγγραφέα, μετὰ περισσῆς ἐπιστημονικῆς
εὐσυνειδησίας χειριζόμενον τὰ ὑπὸ διαπραγματεύσειν
θέματα. Τὸ ὄντως ἀξιοθαύμαστον τοῦτο σύγγραμμα,
κριθὲν εὐμενέστατα ὑπὸ τῶν εἰδότην, ἔτυχεν ἐπάθλου
τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν ἐκ δοχ. 35.000, ἃς ὁ συγ-
γραφεὺς διέθεσε πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ «Ἀρχείου Πόν-
του», ἔδωκε δ' ἀφορμὴν εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν
τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ν' ἀνακηρύξῃ τὴν Α. Σ.
ἐπισήμως κατὰ τὸν πρόσφατον ἑορτασμὸν τῆς Ἐκα-
τονταετηρίδος τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος Ἐπίτιμον
Διδάκτορα τῆς Θεολογίας.

Ἡ ἐνθρόνισις τοῦ Μακαριωτάτου Χρυσάνθου
γενήσεται αὐριον μετὰ τῆς προσηκούσης τῷ γεγονότι
ἐπισημότητος ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ τῆς Ἀρχιεπι-
σκοπῆς.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ

ΛΕΥΪΤΙΚΟΝ

Γ' Διατάξεις περὶ καθαρῶν καὶ ἀκαθάρτων.

11, 1-16, 34.

1. *Τὰ καθαρὰ καὶ ἀκάθαρτα ζῶα*, 11, 1-47. α')
Τὰ τετράποδα καθαρὰ καὶ ἀκάθαρτα, στ. 1-8: Μετὰ
βραχείαν Εἰσαγωγὴν, στ. 1-2, 1) Γενικὴ δίσταξις
πρὸς διάκρισιν τῶν τετραπόδων καθαρῶν, στ. 3. 2)
Τὰ ἀκάθαρτα τετράποδα, στ. 4-8. β') *Ἰχθύες καθα-
ροὶ καὶ ἀκάθαρτοι*, στ. 9-12: 1) Οἱ καθαρὸι ἰχθύες,
στ. 9. 2) Οἱ ἀκάθαρτοι ἰχθύες, στ. 10-12. γ') *Τὰ
ἀκάθαρτα πτηνὰ*, στ. 13-19: 1) Ὁ τίτλος τοῦ παρα-
γράφου, στ. 13 α. 2) Ἀριθμησις τῶν ἀκαθάρτων
πτηνῶν, στ. 13β-19. δ') *Τὰ πτερωτὰ ἔντομα*, *καὶ
ἔρπετὰ τῶν πτηνῶν*, στ. 20-23: 1) Γενικὸς γνώ-
μων πρὸς διάκρισιν τῶν ἀκαθάρτων ἔντομων, στ. 20.
2) Καθαρὰ ἔντομα, στ. 21-22. 3) Ἐπανάληψις τοῦ
ἐν στίχῳ 20 γνώμονος στ. 23. ε') *Ὅδηγίαι ἀναφε-
ρόμεναι εἰς τὴν ἀφῆν πτωμάτων ἀκαθάρτων ζώων*,
στ. 24-28: 1) Σχετικῶς πρὸς τὰ ἐν στίχοις 20-23 πτε-
ρωτὰ ἔντομα, στ. 24-25. 2) Σχετικῶς πρὸς τὰ ἀκά-

θαρτα τετράποδα, στ. 26-28. στ') *Τὰ ἀκάθαρτα ἐρπετά*, στ. 29-38: Μετὰ τὸν τίτλον τοῦ παραγράφου, στ. 29α, 1) Ἀριθμησις τῶν ἀκαθάρτων ἐρπετῶν, στ. 29β)-30. 2) Διατάξεις ἀναφερόμεναι εἰς τὴν ἀκαθαρσίαν, ἣν δύνανται νὰ προξενήσωσι τὰ πτώματα τῶν διαφόρων ἀκαθάρτων ἐρπετῶν, στ. 31-38. ζ') *Ὁδηγία σχετικὴ πρὸς τὴν ἀφὴν πτώματος καθαροῦ ζώου*, στ. 39-40. η') *Καὶ πάλιν περὶ τῆς ἀκαθαρσίας τῶν ἐρπετῶν*, στ. 41-45. Πρὸβλ. στ. 29-38: 1) Τονισμὸς τῆς βρώσεως αὐτῶν, στ. 41-42. 2) Τὰ αἷτια τῆς τούτης ἀπαγορεύσεως, στ. 43-45. θ') *Ἀνακεφαλαίωσις τῶν νόμων περὶ καθαρῶν καὶ ἀκαθάρτων ζώων*, στ. 46-47.

II. *Ἀκαθαρσία καὶ κάθαρσις τῆς τικτοῦσης γυναικός*, 12,1-8. Μετὰ τὴν μετάβασιν εἰς τὸν παράγραφον τοῦτον, στ. 1-2α, α') Περίοδοι ἀκαθαρσίας τῆς λεχοῦς, στ. 2β-5. β') Διατάξεις περὶ τοῦ καθαρισμοῦ, στ. 6-8.

III. *Περὶ τῆς λέπρας*, 13,1-14-57. α') *Διάγνωσις τῆς λέπρας τοῦ ἀνθρώπου*, 13,1-46: 1) ἔμφανιζομένης ἐπὶ ὄλου ἐν γένει τοῦ δέρματος, στ. 1-28: Μετὰ τὴν μετάβασιν καὶ εἰσαγωγήν, στ. 1, πρώτη περίπτωσις ἐκδηλώσεως συμπτωμάτων τῆς λέπρας, στ. 2-8: δευτέρα περίπτωσις συμπτωμάτων τῆς λέπρας ἐπὶ τοῦ δέρματος, στ. 9-11: τρίτη περίπτωσις, στ. 12-17: τετάρτη περίπτωσις, στ. 18-23: πέμπτη περίπτωσις, στ. 24-28. 2) ἔμφανιζομένης ἐν τῇ κεφαλῇ ἢ ἐν τῷ πώγωνι, στ. 29-37: γενικὴ ἔνδειξις τῆς νόσου, στ. 29: διαγνωστικὴ καὶ ἀκολουθητέα ὀδηγία διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην, στ. 30-37. (Ὁδηγία α' στ. 30: β' στ. 31-34: γ' 35-37). 3) καὶ πάλιν περὶ τῆς λέπρας τοῦ δέρματος, στ. 38-39. 4) Ἄλλο σημεῖον λέπρας: ἡ φαλάκρα, στ. 40-44. 5) Διατυπώσεις εἰς ἃς ὑπόκεινται οἱ λεπροὶ μετὰ τὴν διαπίστωσιν τῆς ἀσθενείας των, στ. 47-46. β') *Ἡ λέπρα τῶν ἐνδυμάτων*, 13,47-59: 1) Τὰ συμπτώματα, στ. 47-49. 2) Ἡ θεώρησις τοῦ ἱερέως καὶ διάφοροι διατυπώσεις εἰς ἃς ὑποβάλλεται ὁ πάσχων, κατὰ τὰς περιστάσεις, στ. 50-58: πρώτη θεώρησις, στ. 50-52: δευτέρα θεώρησις, στ. 53-58. 3) Ἐπισφράγισις τοῦ ὄλου παραγράφου, στ. 59. γ') *Ὁ καθαρισμὸς τῶν λεπρῶν μετὰ τὴν θεραπείαν αὐτῶν*, 14, 1-32: 1) Εἰσαγωγικά, στ. 1-2α. 2) Πρῶται διατυπώσεις ἵνα ἀνοιχθῇ εἰς τὸν θεραπευθέντα λεπρὸν ἡ πύλη τοῦ στρατοπέδου ἢ τῆς πόλεως, στ. 2β-9α. 3) Ἄλλαι διατυπώσεις κατὰ τὴν ὀγδόην ἡμέραν πρὸς ἐλευθέραν εἴσοδον τοῦ καθαρισθέντος λεπροῦ εἰς τὸ ἱερόν, στ. 9β-20: πλύσις τῶν ἐνδυμάτων, καὶ λούσις τοῦ σώματος, στ. 9β', θυσία ἐνὸς ἄμνου «περὶ ἁμαρτίας», στ. 10-13, ἐπίχρισις διαφόρων μερῶν τοῦ σώματος τοῦ καθαρισθέντος διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σφαγίου, στ. 14-18, καὶ τέλος προσφορὰ δύο ἄλλων θυσιῶν, περὶ ἁμαρτίας, καὶ ὀλοκαύτωμα, στ. 19-20. 4) Διατάξεις περὶ τοῦ καθαρισμοῦ τῶν οἰκιῶν, 14, 33-53: Μετὰ τὰ εἰσαγωγικά, στ. 33, 1) Καθῆκον τοῦ ἰδιοκτῆτου εὐθύς ὡς παρητηρήσῃ εἰς τὴν οἰκίαν συμπτώματα λέπρας, στ. 34-35. 2) Τὸ ἔργον τοῦ ἱερέως ἐν τῇ

προκειμένη περίπτωσει, στ. 36-48. 3) Ὁ καθαρισμὸς τῶν ὑπὸ λέπρας προσβεβλημένων οἰκιῶν, στ. 49-53. ε') *Ἐπίλογος τοῦ σχετικοῦ πρὸς τὴν λέπραν παραγράφου*, στ. 54-57.

E. I. K.

Η ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΣΤ'

Ἐντεῦθεν ὁ ἰσχυρὸς τόνος τῆς βεβιότητος περὶ τῆς ἀληθείας τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ ὑπῆρξε τὸ εὐαγγέλιον τῆς καταργήσεως τοῦ θανάτου, τούτου δὲ καταλυθέντος ἄμεσον ἐπῆλθεν ἐπακολούθημα ἡ ἀνάστασις τῶν ὑπ' αὐτοῦ καὶ δι' αὐτοῦ νεκρωθέντων: «ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτω καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται». Ἐν τῇ ἀναστάσει τοῦ Κυρίου «θανάτου ἐσορᾶζομεν νέκρωσιν, ἔξου τὴν καθαίρεισιν, ἄλλου βιοτῆς—τῆς αἰωνίου—ἀπαρχῆς». Οὕτω ὁλόκληρος ὁ ἀρχέγονος χριστιανισμὸς ζῆ τὴν ἄμεσον χαρὰν τοῦ πρωτευαγγελίου τῆς ἀναστάσεως: «.. Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον... ὃν ὁ Θεὸς ἀνέστησε λύσας τὰς ὀδύνας τοῦ θανάτου», «οὗτον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ Θεός, οὐ πάντες ἔσμεν μάρτυρες» (ὁ Πέτρος κατὰ τὴν Πεντηκοστήν). Ὅσονδήποτε καὶ καὶ σήμερον, μετὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου, ἀποθνήσκομεν τὸν αὐτὸν καὶ πρότερον θάνατον, ἐν τούτοις ἀποθνήσκομεν μὲν,—κατὰ τὸν Χρυσόστομον—ἄλλ' οὐ μένομεν ἐν αὐτῷ: ὅπερ οὐδὲ ἀποθανεῖν ἐστι. Θάνατος γὰρ τυραννίς καὶ θάνατος ὄντως ἐκεῖνός ἐστιν, ὅταν μηκέτι συγχωρηθῇ ὁ ἀποθανὼν εἰς τὴν ζωὴν ἐπανελθεῖν: ὅταν δὲ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν ζῆσῃ, καὶ ζωὴν βελτίονα, οὐ θάνατος τοῦτό ἐστιν, ἀλλὰ κοίμησις».

Ὁ θάνατος ἐν τῇ χριστιανικῇ ἀντιλήψει δὲν θεωρεῖται φυσικὸν τι ὄριον τῆς ζωῆς, ἀλλ' ἀποτελεῖ ἐναντιότητα τοῦ εἶναι, ἀφύσικον φαινόμενον («ὁ Θεὸς θάνατον οὐκ ἐποίησε»), βλάβην καὶ φθορὰν ἐν τῷ κόσμῳ, «τῆς ἁμαρτίας ὀψώνιον». Διὰ τοῦ θανάτου τίθεται τέρμα εἰς μόνην τὴν γῆ ἡν-σωματικὴν ζωὴν, ἐν δὲ τῇ περὶ ἀθανασίας τοῦ ἀνθρώπου διδασκαλίᾳ τοῦ ὀχριστιανισμοῦ προσθῆται εἰς τὴν ἤδη παραδεδεγμένην ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς τὸ «νέον» τῆς ἀναστάσεως τοῦ σώματος, τῆς σωματικῆς ἀθανασίας, τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς ἀρχικῆς τοῦ ἀνθρώπου εἰκόνης. Καὶ φυσικὸν ἦτο νὰ ξενίσῃ τὸν ἑλληνικὸν κόσμον ἡ καινὴ αὕτη διδαχὴ περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ σώματος, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἀποστροφῆς μεθ' ἧς ὁ ἔλλην ἀπέβλεπε πρὸς αὐτό, ἐφ' ὅσον ἐξελαβάνετο ὡς εἰρηκτὴ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος (τὸ ὀρφικὸν *σῶμα-σῆμα*), ἢ δ' ἀνάστασις τοῦ θά ἀπειλεῖ διὰ τὴν ἑλληνικὴν ἀντίληψιν ἀνεγκάθειρξιν τῆς διὰ τοῦ θανάτου λυτρωθείσης ψυχῆς. Αὐτὸς εἶνε ὁ λόγος διὰ τὸν ὀποῖον ὁ Κέλσος, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν μάλιστα τοῦ Πλωτίνου, ἐμέμπετο τοὺς χριστιανούς ὡς «φιλοσόφους» ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς συμπαθείας πρὸς τὴν «ἤσωνα φύσιν» πρὸς τὸ σῶμα, ὡς ἀκάθαρτον καὶ κακόν. Ὅποια ὁμως ἦτο ἡ χριστιανικὴ περὶ τοῦ σώματος καὶ τοῦ θανάτου ἀντίλη-

ως ζωηρῶς παριστᾷ ὁ Χρυσόστομος Ἰωάννης ὑπομνηματίζων τὸ τοῦ ἀπ. Παύλου «εἰ ὄντες ἐν τῷ σκήνει στενάζομεν βραγύμενοι, ἐφ' ᾧ οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι ἀλλ' ἐπενδύσασθαι, ἵνα καταποθῆ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς»: «Ἐνταῦθα—λέγει ὁ Χρυσόστομος—τοῖς τοῦ σώματος διαβάλλουσι τὴν φύσιν καὶ τῆς σαρκὸς τῆς ἡμετέρας κατηγοροῦσι καιρίαν ἔδωκε πληγὴν... Ὁ δὲ λέγει τοιοῦτόν ἐστιν: οὐ τὴν σάρκα ἀποθέσθαι βουλόμεθα, φησὶν, ἀλλὰ τὴν φθορὰν· οὐ τὸ σῶμα, ἀλλὰ τὸν θάνατον. Ἄλλο σῶμα, καὶ ἄλλο θάνατος· ἄλλο σῶμα, καὶ ἄλλο φθορὰ. Οὐτε τὸ σῶμα φθορὰ, οὔτε ἡ φθορὰ σῶμα. Καὶ φθορὸν μὲν τὸ σῶμα, οὐ φθορὰ δὲ τὸ σῶμα· καὶ θνητὸν μὲν τὸ σῶμα, οὐ θάνατος δὲ τὸ σῶμα· ἀλλὰ τὸ μὲν σῶμα ἔργον ἐγένετο τοῦ Θεοῦ, ἡ δὲ φθορὰ καὶ ὁ θάνατος ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας εἰσῆχθη. Τὸ γοῦν ἀλλότριον ἀποδύσασθαι βούλομαι, φησὶν, οὐ τὸ οἰκεῖον· ἀλλότριον δὲ οὐ τὸ σῶμα, ἀλλ' ἡ φθορὰ... Ἐπερχομένη γὰρ ἡ ζωὴ οὐχὶ τὸ σῶμα ἀφανίζει καὶ δαπανᾷ, ἀλλὰ τὴν ἐπιγινομένην αὐτῷ, φθορὰν καὶ τὸν θάνατον». Οὕτω τὸ περὶ τοῦ σώματος χριστιανικὸν εὐαγγέλιον ὁμιλεῖ περὶ τῆς μελλούσης ἀφθαρσίας αὐτοῦ ἐν τῇ ὀλοκληρώσει τῆς τῶν πάντων ἀνακαινίσεως, καθ' ἣν ὅλος πνευματοποιεῖται ἡ σὰρξ, τὸ σῶμα ἀποβαίνει πνευματικόν: «σπεῖρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν».

Ἐπάρχει θεμελιώδης ἀλήθεια ἐν τῇ ἐμμονῇ τῶν ἀρχαίων ἀπολογητῶν εἰς τὴν περὶ τῆς διφυσῆς τοῦ ἀνθρώπου φύσεως ἀριστοτέλειον ἰδέαν κατὰ τὴν ἐπιπέδου τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν ἀπολογητικὴν τὴν ἐπιχειρηματολογία. Ὁ ἄνθρωπος—κατὰ τὸν Ἀριστοτέλη—δὲν εἶναι μόνον ψυχὴ, ἀλλ' οἶονεϊ τι ἀμφίβιον, σύνθετον καὶ ἐκ σώματος, σῶμα δὲ καὶ ψυχὴ ἀνεκαθεν συνυφίστανται ἀχωρίστως· ἀμφοτέρω εἶνε ὑπαρκτά μόνον ἐν τῇ συμβιώσει, μόνον δ' ἡ ἐν τῷ αὐτῷ ἐνιαίῳ ζῶντι ἀτόμῳ συνυπόστασις τῶν διακρατεῖ τὴν ἔννοιαν ἄνθρωπος. Ἡ ἐνότης αὕτη καὶ ἡ ὀλοκλήρωσις τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως μάλιστα πρῶτον ἀναπτύσσεται ὑπὸ τοῦ Ἀθηναγόρου, τοῦ πρώτου συγγραψάντος εἰδικὸν φιλοσοφικὸ ἀπολογητικὸν δοκίμιον περὶ τῆς ἀναστάσεως νεκρῶν. «Εἰ γὰρ—λέγει ὁ Ἀθηναγόρας—πᾶσα κοινῶς ἡ τῶν ἀνθρώπων φύσις ἐκ ψυχῆς ἀθανάτου καὶ τοῦ κατὰ τὴν γένεσιν αὐτῇ συναρμοσθέντος σώματος ἔχει τὴν σύστασιν, καὶ μήτε τῇ ὑφίσσει τῆς ψυχῆς καθ' ἑαυτήν, μήτε τῇ φύσει τοῦ σώματος χωρὶς ἀπεκλήρωσε Θεὸς τὴν τοιάνδρ' ἔγενεσιν, ἢ τὴν ζωὴν καὶ τὸν σύμπαντα βίον, ἀλλὰ τοῖς ἐκ τούτων γενομένοις ἀνθρώποις, ἵν' ἐξ ὧν γεννῶνται καὶ ζῶσι διαβιώσαντες εἰς ἕν τι καὶ κοινὸν καταλήξωσι τέλος. Δεῖ πάντως, ἐνὸς ὄντος ἐξ ἀμφοτέρων ζῶου... πρὸς ἕν τι τέλος ἀναφέρεσθαι πάντα τὸν ἐκ τούτων εἰρμόν... Ἡ δὲ τῶν αὐτῶν ἀνθρώπων σύστασις ἐξ ἀνάγκης ἐπομένην δείκνυσαι τὴν τῶν νεκρωθέντων καὶ διαλυθέντων σωμάτων ἀνάστασιν... Ὁ καὶ νοῦν καὶ λόγον δεξάμενος ἔστιν ἄνθρωπος, οὐ ψυχὴ καθ' ἑαυτήν. Ἀνθρώπον ἄρα δεῖ τὸν ἐξ ἀμφοτέρων ὄντα διαμένειν ἐς ἀεί. Τοῦτον δὲ ἀδύνατον διαμένειν, μὴ ἀνιστάμενον· ἀναστάσεως γὰρ μὴ γινομένης, οὐκ ἂν ἡ τῶν ἀνθρώπων ὡς ἀνθρώπων διαμένει φύσις».

Ἐκ τῶν εἰρημένων συνάγεται ὅτι ἡ ἀνάστασις δὲν ἀποτελεῖ ἀπλὴν ἐπιστροφὴν ἢ ἐπανάληψιν ἢ ἀποκατάστασιν τοῦ προθανατίου γηίνου σώματος, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν μετενσωματώσεων τοῦ ἀρχαίου κόσμου, ἐν ταῖς ὁποῖαις οὗτος ἀμυδρῶς προησθάνετο τὸ μυστήριον τῆς ἀναστάσεως. Ἡ ἰδέα τῶν μετενσωματώσεων παρὰ τοῖς ἔλλησι, μάλιστα δὲ τοῖς πυθαγορείοις, ἦτο συναφῆς πρὸς τὴν παράστασιν τοῦ χρόνου ὡς ἐναλλαγῆς καὶ ἐπαναλήψεως κλειστῶν κύκλων: ὁ κυκλικὸς χαρακτῆρ τῶν κοσμικῶν κινήσεων συνεπήγετο διαδοχικῶς ἐπαναλήψεις ἐν πάσῃ τῇ ἀκριβεῖα τῶν, ὡς δῆλον ἐξ ὧν λέγουσιν ὁ Πλάτων μὲν ἐν τῷ «Φαίδρω», ἰδίᾳ δὲ οἱ στωικοὶ περὶ τῆς «περιοδικῆς παλιγγενεσίας τῶν πάντων» ἢ τῆς «ἀποκατάστασεως τῶν πάντων». Ἡ «παλιγγενεσία» ὅμως ἢ «ἀποκατάστασις» αὕτη ἀποτελεῖ ἀπλὴν ἀντιγραφὴν τῶν προτέρων, οὐδεμίαν δῆλα δὴ ἐνέχει ἔννοιαν κινήσεως πρὸς τὰ πρόσω, εἶνε ἐπιστροφὴ εἰς τὸ «ἐν ᾧ ἔσμεν σχῆμα» κατὰ τὴν αἰωνίαν ἀνακύκλῃσιν. Ἐξ ἀντιθέτου, ἡ χριστιανικὴ ἀνάστασις εἶνε πρὸ παντὸς μεταμόρφωσις, ἐξύψωσις, μετάβασις εἰς τὸ κρεῖττον καὶ τελειότερον, «ἀνάκλησις» εἰς τὴν ἀρχικὴν, τὴν προπρωτικὴν κατάστασιν. Ἡ κατάστασις τοῦ ἀναστάντος σώματος εἶνε καινὸς τρόπος ὑπάρξεως—ἐν σχέσει πρὸς τὴν γῆνην—, διότι ὁ ἄνθρωπος ἀνίσταται πλέον διὰ τὴν αἰωνιότητα, ἐφ' ὅσον ἐν τῇ καινῇ ζωῇ ἀφανίζεται αὐτὴ ἡ μορφή τοῦ χρόνου, καὶ, καὶ ἀκολουθίαν, ἡ ἔννοια τοῦ ρευστοῦ καὶ τοῦ μεταβλητοῦ. Θεμελιώδης δὲ ἐν τῇ ἀναστάσει εἶνε ἡ προσωπικὴ ἐνότης τοῦ ἀνισταμένου, ἢ μετὰ τὸν θάνατον προσωπικὴ ἀθανασία, τὸ συνεχὲς τῆς προσωπικῆς ζωῆς, κατ' ἀντίθεσιν, ὡς εἵπομεν ἤδη, πρὸς τὴν πανθειστικὴν περὶ τῆς ἀθανασίας ἀντίληψιν καὶ τὴν πρὸς αὐτὴν συναφῆ μεταθανάτιον νιρβαναίαν βουδδικὴν ἀσυνειδησίαν καὶ ἀοριστίαν, ἐν τῇ ὁποῖα μηδενίζεται ἡ ἀνθρωπίνη προσωπικότης. Καὶ κοῦτω μὲν ἐξέφανερῶθη τί ἐσόμεθα—λέγει ὁ ἀπ. Ἰωάννης—, ἀλλ'· οἴδαμεν, ὅτι, ἐάν φανερωθῆ, ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὁψόμεθα αὐτὸν καθὼς ἔστιν»: ἀναντίρρητος προσωπικὴ σχέσις προσώπων πρὸς Πρόσωπον.

Κατὰ ταῦτα, ὁ θάνατος εἶνε εὐεργετικὸς κατὰ τὸν Νύσσης Γρηγόριον, ἐκφράζοντα ἐν τούτῳ τὴν γενικὴν καὶ μόνιμον πατερικὴν ἀντίληψιν. Ἐάν ἦνε φόρος εἰς τὴν ἁμαρτίαν, εἶνε ὅμως συνάμα καὶ ἰασίς τῆς. Ὁ Θεὸς ἐν τῷ θανάτῳ, καὶ δ' αὐτοῦ, οἶονεϊ ἀνατῆσαι τὸ σωματικὸν τοῦ ἀνθρώπου σκεῦος, ὅπερ οὕτω ἀναλυόμενον καὶ ἀνακαθαίρομενον ἐπανάγεται εἰς τὴν ἀρχικὴν του ὑφὴν διὰ τῆς ἀναστάσεως. Εἶνε, λοιπόν, ὁ θάνατος ὀργανικῶς συναρμολογημένος μετὰ τῆς ἀναστάσεως, ὁδηγεῖ δεοντολογικῶς εἰς τὴν ἀνάστασιν μετὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Πρωτοτόκου τῶν νεκρῶν, ὁ προορισμὸς δ' ἄρα τοῦ ἀνθρώπου πληροῦται ἐν τῇ ἀναστάσει, τῇ γενικῇ ἀναστάσει.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀποβαίνει πασιφανές, ὅτι μόνον ὁ Χριστιανισμὸς παρέσχε τὴν πλήρη λύσιν τοῦ προβλήματος τῆς μεταθανάτιου τοῦ ἀνθρώπου τύχης.

ΚΩΝ. Γ. ΜΠΟΝΗ, ΥΦΗΓΗΤΟΥ

[3]

Η ΣΠΟΥΔΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΝ ΒΥΖΑΝΤΙΩ,
ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΤΩ.1045
ΥΠΟ ΚΩΝ/ΤΙΝΟΥ ΤΟΥ ΜΟΝΟΜΑΧΟΥ (1042-1055)

Ἡ ἐπιστήμη τοῦ δικαίου ἤρχισε ν' ἀναθάλλῃ καὶ πάλιν μόλις ἐπὶ Λέοντος Γ' τοῦ Σοφοῦ Σοφοῦ (886—911), ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ ὁποίου νέα ζωὴ καὶ νέα κινήσεις δημιουργεῖται ἐν παντὶ τῆς ἐπιστήμης κλάδῳ¹. Ὁ Βάρδας, ὁ θεῖος τοῦ αὐτοκράτορος ἦτο ὁ ἐμπνευστὴς τῆς νέας ταύτης πνευματικῆς ἀναγεννήσεως, ἥτις ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Λέοντος Γ' τοῦ Σοφοῦ (886—911) ἐπισχυθεῖσα, εὗρεν ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ δικαίου τὴν ἀποκρυστάλλωσίν τῆς διὰ τῆς δημιουργίας ὑπὸ τε τοῦ αὐτοκράτορος τούτου καὶ τοῦ προκατόχου του Βασιλείου Α' (867/86), τῆ συνεργασίᾳ εἰδικῶν νομομαθῶν, προεξάρχοντος τοῦ νομομαθεστάτου Φωτίου, τοῦ «Προχειροῦ», τῆς «Ἐπαναγωγῆς», τῆς «Ἀνακαθάρσεως τῶν παλαιῶν νόμων», καὶ μετὰ ταῦτα τῶν «Βασιλικῶν»².

Ἀλλὰ παρ' ἑλλην τὴν ἀξίαν λόγου νομοθετικὴν παραγωγὴν καὶ τὴν ζωηράν εἰς διαμόρφωσιν καὶ συστηματοποίησιν τῶν ἐν χρῆσει νόμων κινήσιν ἐπὶ Βασιλείου Α' (867/86) καὶ Λέοντος Γ' τοῦ Σοφοῦ (886—911), ἤμιστα προήχθη ἡ τοῦ δικαίου διδασκαλία³.

Κατὰ τὸ διάστημα, καθ' ὃ ἡ τοῦ δικαίου διδασκαλία ἦτο παρημελημένη ὑπὸ τοῦ ἐπισήμου κράτους, τὰς πρακτικὰς ἀνάγκας ἐθεράπευον αὐτοδιδασκτοὶ νομοδιδάσκαλοι, οἵτινες προπαρασκευάζον κατ' ἰδίαν τοὺς μέλλοντας τῶν νόμων θεράποντας. Ἡ εἰς τὴν ἐπιστήμην λοιπὸν τοῦ δικαίου καθοδήγησις εἶχεν ἀποδῆ ὑπόθεσις ἰδιωτικῆ⁴. Τὴν μόρφωσιν τῶν νομικῶν τροφίμων ἀνελάμβανον δύο τάξεις διδασκάλων: οἱ «διδάσκαλοι», οἱ τὴν διὰ τοὺς μέλλοντας νομικοὺς προϋποτιθεμένην γενικὴν μόρφωσιν τῆς ἐγκυκλίου παιδείας παρέχοντες καὶ οἱ οὕτω καλούμενοι «παιδοδιδάσκαλοι νομικοί», οἱ εἰδικὰς νομικὰς γνώσεις τοῖς τροφίμοις μεταδίδοντες⁵. Τὸ πρὸς μετάδωσιν ποσὸν τῶν ἀπαραίτητων νομικῶν γνώσεων συνίστατο ἐκ τῶν 40 τίτλων τοῦ «Προχειροῦ» καὶ τῶν 60 διελίων τῶν «Βασιλικῶν».

Εἰς τοὺς ἰδιώτας λοιπὸν τούτους νομοδιδασκάλους,

1. Heimbach, Jus Gr. Rom. (Ersch und Gruber Enzycl). 86, C. E. Zach A. Lingenthal, Geschichte des griechisch-römischen Rechts Berlin 1892³ σ. 23

2. Περὶ ἐνός ἐκάστου ὅρα Heimbach, ἐνθ' ἄνωτ. C. E. Zach. A. Lingenthal. ἐνθ' ἄνωτ. σ. 23. Moretill, μν. ἔ. σ. Wittken, μν. ἔ. σ. 62)69 Τὸ Πρόχειρον ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὰς Institutiones τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ἡ Ἐπαναγωγὴ προσφέρει τὸ αὐτὸ ἐν ἀνατεθωρημένη ἀναπτύξει, ἡ Ἀνακαθάρσις εἶναι συγκεφαλαιώσις τῶν ἐν χρῆσει παλαιῶν νόμων, τὰ δὲ Βασιλικὰ ἀποτελοῦσι τὸν νέον νομικὸν κώδικα, ὅστις περιελάμβανε πάντας τοὺς ἐν χρῆσει νόμους ἐκ τοῦ βυζαντιανοῦ ἐν γένει δικαίου ἐν τῇ ἑλληνικῇ γλώσσῃ καὶ ὅστις παρέμεινε τὸ ἀποκλειστικὸν καὶ μετὰ ταῦτα μέτροι τῆς καταστροφῆς τοῦ κράτους νομικῶν διελίων.

3. Ἰωάνν. Εὐχαίτων (ἐκδ. De Lagarde) σ. 169 § 281, 2: «ἐν τῷ κάλλιστον πράγμα καὶ τῷ κοινῷ συμφορητάτον...παρέλιπον ἀδιδάκτον», δηλ. τὴν τοῦ δικαίου διδασκαλίαν.

4. Ἰωάνν. Εὐχαίτων ἐνθ' ἄνωτ.

5. Fr. Fuchs σ. 26

τοὺς «συμβολαιογράφους» ἢ «συνηγόρους» καλουμένους¹, προσήρχοντο οἱ τὴν ἐπιστήμην τῶν νόμων ἐπιθυμοῦντες νὰ σπουδάσωσι, ἢν κατόπιν διὰ τῆς κατ' ἰδίαν μελέτης ἢ καὶ τῆς φιλικῆς μετ' ἄλλων φιλομαθῶν συναδέλφων συνεργασίας ἠΰρουν καὶ ἐπὶ τὰ βελτίω ἐξέλισσον. Εἶναι ὁμως ἀφ' ἑαυτοῦ φανερόν ὅτι μία εἰσθετέρα ἐν τῷ πνεύματι τοῦ δικαίου ἐμβάθυνσις δὲν ἦτο δυνατὴ ἐν τῇ κατ' ἰδίαν διδασκαλίᾳ τῆς ἐπιστήμης τῶν νόμων. Καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλ' οὐχὶ σπανίως προεκαλεῖτο εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ ἀδαοῦς μαθητευομένου καὶ μετὰ τὸ πέρας τῶν παρὰ τοῖς ἰδιωτικοῖς διδασκάλοις μαθημάτων, σύγχυσις καὶ ταραχὴ τοιαύτη, ὥστε καθίστατο ἀνίκανος εἰς ἐφαρμογὴν κατὰ τὰς περιστάσεις ἀκριβῆ καὶ δικαίαν τῶν νομικῶν παραγγελμάτων². Ὁ ἐπὶ τινα ἔτη—συνήθως πέντε³—μαθητευθεὶς ἐν τῇ ἰδιωτικῇ, σχολῇ, ἐλάμβανε μετὰ τὸ πέρας τῶν σπουδῶν τοῦ ἀποδεικτικόν, ἐπικεκυρωμένον παρὰ τῶν αὐτῶν διδασκάντων, ἐπὶ τῇ βίᾳ τοῦ ὁποίου ἠδύνατο εἶτε τὸ ἐλεύθερον τοῦ δικηγόρου ἐπάγγελμα ν' ἀσκῆσιν εἶτε τὸ ὑπαλληλικόν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ κράτους στάδιον ν' ἀκολουθήσῃ. Διὰ τὴν τοῦ ἐλευθέρου ἐπαγγέλματος τοῦ δικηγόρου ἀσκήσιν ἀπαραίτητος ἦτο καὶ ἰδιαίτερα ἐκ μέρους τοῦ αὐτοκράτορος ἄδεια⁴.

Αἱ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία λειτουργοῦσαι νομικαὶ αὐτὰ σχολαὶ μεθ' ὁρμῆς διαίτας καὶ τραχύτητος ἀσυνήθους συνηγωνίζοντο εἰς τὴν πώλησιν τῶν νομικῶν γνώσεων⁵. Οἱ ἀπόφοιτοι τῶν διαφόρων σχολῶν ἐξηκολούθουν τὸν μεταξὺ τῶν ἀνταγωνισμῶν καὶ τὰς ἐριδας καὶ εἰς αὐτὰς ἔτι τὰς αἰθούσας τῶν δικαστηρίων, τῶν ὁποίων αἱ αὐλαὶ μετεβάλλοντο πολλαῖς εἰς πεδία ἐμπαθῶν ἀντεκδικήσεων⁶. Λόγῳ δὲ τῆς ἀκαταστασίας ταύτης ἐπόμενον ἦτο καὶ ἡ τῶν ἀπο-

1. Du Cange, Glossarium σλ. 1476 καὶ 1484. Πάλλη-Ποτλῆ, Σύναγμα V, ἐνθα τὸ διάταγμα τοῦ Λουκά Χρυσοθέου γὰρ «Περὶ συνηγόρων». Οἱ συμβολαιογράφοι καὶ ἐπὶ τῆς τοῦ Ἰουστινιανοῦ Α' (527)65 ἐποχῆς εἶτι εἶχον μαθητάς, C. E. Zach. A. Lingenthal, Novellae I, 392, II, 373 ἐ. Ἐκλογὴ τίτλ. XIV, 60 ἐ. Prél. Chr. Zervos σ. 80.

2. Ἰωάνν. Εὐχαίτων (ἐκδ. De Lagarde) σ. 196: «ἀπῆλθεν πολλαῖς οὐχ ἂ τοῖς νόμοις ἐδίκει, ἀλλ' ἂ τῷ διδάξαντι ἐπῆλθεν εἰπεῖν, εἰς τὴν ἑαυτοῦ ψυχῆν καὶ μνημὴν παραλαβῶν ὡς ἐνταῦθεν πολλὴν τινα ταραχὴν τε καὶ σύγχυσιν περὶ τὰς ἐκάστοτε κρίσεις ἐπισυμβαίνειν τοῖς πράγμασι».

3. Prél. P. Collinet Histoire de l'école de droit de Bevrout. Paris 1925 σ. 240ἔ, ἐνθα καὶ ἡ ἐν τῇ Νομικῇ Σχολῇ τῆς Βηρυτοῦ σπουδῆ φαίνεται ὅτι ἦτο δευτῆς.

4. C. E. Zach A. Lingenthal, Jus Gr. Rom. II, 373. 374.

5. W. Fischer σ. 12. Fr. Fuchs σ. 23.—C. E. Zach A. Lingenthal (Byz. Zeitschr. 2 (1893) 135 ἐ. θεωρεῖ ὅτι «σχολῇ» ἐσήμανε εἶδος σωματείου. Ἀμφότεραι αἱ ὁμάδες τῶν τε «διδασκάλων» καὶ τῶν «παιδοδιδασκάλων νομικῶν» ἀπέστειλον μέλη τοῦ συνδέσμου τῶν «ταξουλλαρίων». Κοινῇ πάντες προσέβαινον εἰς τὴν τοῦ προεδροῦ ἐκλογὴν. Μέλη ἐγίνοντο οἱ ἔχοντες τὰ ἀπαραίτητα νομικὰ προσόντα καὶ ἀφοῦ ποσηγουμένως κατέβαλλον ὀριζόμενον χρηματικὸν ποσὸν πρὸς τὸ ταμεῖον τῆς ὁμοσπονδίας τῶν «νοταρίων» (=ταξουλλαρῶν, συμβολαιογράφων). Prél. Fr. Fuchs σ. 23 ἐ.—Κύριος τοῦ σωματείου σκοπὸς ἦτο ἡ ἀποφυγὴ τῶν μεταξὺ τῶν «σχολῶν» ἐχθροπραξιῶν διὰ τοῦ ἐξοντωτικῶν συναγωνισμοῦ.

6. W. Fischer μν. ἔ. σ. 12 Fr. Fuchs μν. ἔ. σ. 23.

φάσεων έκδοσις νὰ παρατείνηται καὶ οἱ τὴν ἐπέμβασιν τῆς δικαιοσύνης ζητοῦντες νὰ μὴ ἐμπιστευοῦνται πλέον εἰς ἣν ἔδει νὰ διέπτη τὸ κράτος ἀρχὴν περὶ τῆς ὅσον ἔνεστι ταχείας τοῦ δικαίου ἐπιβολῆς. Καὶ οἱ δικασταὶ δὲ αὐτοὶ, κακῶς πολλάκις καὶ ἀθαιρέτως τοὺς νόμους ἐρμηνεύοντες ἐτάσσοντο ὑπὲρ τῆς μιᾶς καὶ κατὰ τῆς ἐτέρας τῶν ἀντιμαχομένων μερίδων καὶ εἴτε ἐκ προκαταλήψεως εἴτε καὶ ὡς δωροδοκηθέντες, ἐλάμβανον συχνὰ ἀποφάσεις ἀκρίτους καὶ παρανόμους καὶ ἀδίκους*.

1. Mix. Attal. (ἐκδ. Bonn) σ. 77 W. Fischer σ. 12 Chr. Zervos σ. 80.

[Συνεχίζεται τὸ τέλος]

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ὁ δῆθεν «ἀντικαθολικός» νόμος.

Ἐπὶ τὸν τίτλον «Ἑλλάς-ὁ ἀντικαθολικός νόμος» τὸ λονδίνιον «Tablet», παραθέτει ἐν μείωσιν τὸν κατὰ τὸν παρελθόντα Σεπτέμβριον δημοσιευθέντα «περὶ κατοχυρώσεως διατάξεων τῶν ἀρθρων 1 καὶ 2 τοῦ ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος» ἀναγκαστικὸν νόμον ὑπ' ἀριθ. 1363, χαρακτηρίζει αὐτὸν ὡς ἀποσκοποῦντα νὰ κολοβώσῃ τὰς (ἐν Ἑλλάδι) ρωμαιοκαθολικὰς δράσεις (to cripple Roman Catholic activities). Ἐν ὑπὸ τὰς «δράσεις» ταύτας νοηταὶ ἢ ὑπὸ τῶν ἐν Ἑλλάδι ὁπαδῶν τοῦ δυτικοῦ δόγματος ἐλευθέρᾳ ἐξάσκησις τῆς λατρείας καὶ ὅ,τι δὲν ἀντιτίθεται πρὸς τοὺς νόμους τοῦ κράτους, ἀποτελεῖ ἀφελῆ κατασκευαστικὴν τοῦ ἐλληνικοῦ πολιτισμοῦ ὁ ὑπὸ τοῦ καθολικοῦ περιοδικοῦ χαρακτηρισμὸς τοῦ ἐν λόγῳ νόμου ὡς ἰαχὰ κολοβῶντος ἢ κωλύοντος ἢ ἀναστρέλλοντος τὴν νομιμόφρονα ἐν τῷ ἐλληνικῷ κράτει διαβίωσιν τῶν ἀγαπητῶν ἐτεροδόξων συμπολιτῶν. Ἐφ' ὅσον ὁμοῦ ὁ νόμος ἀπέβλεψεν εἰς ἀναστολὴν τοῦ ἀναντιρρήτως διεξαγομένου παρ' ἡμῶν προσηλυτισμοῦ, τοῦ ἀσκουμένου ὑπὸ τῶν πασιγνώσιων ἐκμεταλλευτῶν τῆς λαϊκῆς ἀγνοίας καὶ εὐπιστίας, τῶν ἐνοσηνωθέντων μὲν εἰς τὴν ἐλληνικὴν κοινωνίαν εἰς καιροὺς ἀνωμάλους ὑπὸ τὴν ἀλωπεκίαν τῆς φιλοπιωχείας, ἀξιοδύτων δὲ νὰ ἐρμηνεύσιν τοὺς νόμους τοῦ κράτους κατ' ἰδίαν ἀρέσκειαν καὶ αὐθαίρεσίαν, ὁ ἐν λόγῳ νόμος πράγματι ἀποτελεῖ φράγμα διὰ τὰς τοιαύτας μικροπονηρίας καὶ κολασμὸν πάσης ἀποπειρας καταστρατηγήσεως τῆς ἐλληνικῆς ἀνεξίτητοσκέας καὶ ἀντόχημα ἀντιχριστιανικῆς παραγανδιστικῆς «δράσεως».

Κατὰ τὸν παρελθόντα Ὀκτώβριον ὁ ὑπουργὸς τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως τῆς Ὀλλανδίας ἐνεκαίνισεν Ἰνστιτούτον ἀναπτύξεως τῆς θερησκευτικῆς τέχνης μεταξὺ τῶν προτεσταντῶν καὶ τῶν συνδεομένων πρὸς τὴν οἰκουμένην κίνησιν ἐκκλησιῶν. Τὸ Ἰνστιτούτον ἀνέλαβεν νὰ διοργανώσῃ ἐν τοῖς Πανεπιστημίοις μαθήματα σχετικὰ πρὸς τὴν θερησκευτικὴν τέχνην, νὰ ἰδρύσῃ μουσεῖον καὶ βιβλιοθήκην, νὰ παρασκευάσῃ ἐκθέσεις, θεατρικὰς παραστάσεις, διαλέξεις, διαγωνισμούς, πάντα πρὸς προαγωγὴν τοῦ πρὸς τὴν τέχνην ταύτην ἐνδιαφέροντος. Οὕτω ἔλπιδες νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκουμένης κινήσεως καὶ ν' ἀποβῇ διεθνὲς κέντρον διὰ τὴν θερησκευτικὴν ζωγρα-

φικὴν, γλυπτικὴν, ἀρχιτεκτονικὴν καὶ μουσικὴν ἐν τοῖς κόλποις τοῦ οἰκουμενικοῦ χριστιανισμοῦ. Τὸ Ἰνστιτούτον δέχεται εὐγνωμόνως προσφοράς διὰ τὸ μουσεῖον, τὴν βιβλιοθήκην καὶ τὴν δισκοθήκην του (Achter St. Pieter 14, Utrecht, Pays Bas).

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος συνήλθεν εἰς δύο συνεδριάσεις κατὰ τὴν ἐβδομάδα ταύτην.

—Γράφουσιν ἡμῖν ἐκ Κοζάνης ὅτι, πρὸς τῇ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους λειτουργοῦσῃ ἐκκλησιαστικῇ σχολῇ, κατὰ τὸ ἐνεστώδες ἔτος ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἰωαννῶν Ἰδρυεὶν ἱερατικὸν φροντιστήριον πρὸς μετεκπαιδεύσιν τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου τῆς ἐπαρχίας. Τοῦ φροντιστηρίου ἡ λειτουργία ἤρξατο διὰ πανηγυρικῆς λειτουργίας καὶ ἀγιασμοῦ, τὰ δὲ μαθήματα ἀποσκοποῦσιν εἰς παροχὴν πρακτικῶν μᾶλλον γνῶσεων. Οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤδη ἀνέρχονται εἰς πλείονας τῶν 40. τελοῦσι δὲ ὑπὸ τὴν ἄμεσον μὲν διύθυνσιν τοῦ Οἰκονόμου παπα-Χαρισίου Ἀσημακοπούλου, ὑπὸ τὴν ἀγρυπνίαν δὲ ἐποπτείας τῆς Α.Σ. Μετὰ τὸ πέρασ τῆς μετεκπαιδεύσεως—περὶ τὸ προσεχές Πάσχα—θὰ ἐπακολουθήσῃ πολυήμερον γενικὸν ἱερατικὸν συνέδριον, ὡς καὶ συνέδριον τῶν ἐπιτρόπων τῶν ναῶν, ἀμφότερα ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου, πρὸς συντονισμόν τῆς ὅλης ἐνοριακῆς δικαιοσύνης τῆς ἐπαρχίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Κατὰ τὸ ἐν Κάρλοβιτς πρὸ τινος συγκληθὲν κληρικολαϊκὸν συνέδριον ῥώσων ὀρθοδόξων τῆς διασποράς μικρὸς λόγος ἐγένετο καὶ περὶ τοῦ θεσμοῦ τῆς Παπικῆς Ἐκκλησίας τοῦ γνωστοῦ ὑπὸ τὸν ὄρον «Ἀνατολικὸς ρυθμὸς» (Rite Orientale), ἥτοι τῆς εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας εἰσδοχῆς προσηλῶτων ἐκ τῶν ἐν Ἀνατολῇ Ἐκκλησιῶν. εἰς οὗς ἐπιτρέπεται νὰ ἱεουργῶσι κατὰ τὸ τυπικόν, τὴν λειτουργικὴν τάξιν καὶ τὰ θέσμινα καὶ μετὰ τὰ ἄμφια καὶ τὴν ἱερατικὴν ἀμφίβειαν τῆς ἐκκλησίας των, ἔρκει νὰ ἀσπάζωνται τὸ καθολικὸν δόγμα καὶ νὰ ἀναγνωρίζωσι τὸν Πάπαν τῆς Ῥώμης ὡς κεφαλὴν των. Κατὰ τῆς ὀρθοδόξου φανείας τοῦ «ρυθμοῦ» τούτου, τὸν ὅποιον ἐθέσπισεν ἡ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία ἐκ σεβασμοῦ τᾶχα πρὸς αὐτόν, ἐξηγέρθη μετ' ἀγανακτικῆς ἢ συνέλευσις, χαρακτηρίσασα αὐτὸν ὡς ἀνυλικρινῆ καὶ ἀπατηλόν. «Ἄφ' ἐνὸς μὲν—λέγεται ἐν τοῖς πρακτικοῖς—ἡ Ῥώμη διατρανοῖ τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἀγάπην τῆς πρὸς τοὺς «μῆπω ἐνωθέντας» μετ' αὐτῆς ἀδελφοῦς καὶ πρὸς τὸν ἀνατολικὸν ρυθμόν, ἀφ' ἑτέρου ὁμοῦ διοργανώνει καὶ υποθάλπει πράξεις ἐκβιαστικὰς ἀπέναντι τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ὀρθοδόξου λαοῦ, αἰτίας κατ' οὐσίαν ἀποτελοῦν διωγμὸν κατ' οὐσίαν. Τοῦτου ἕνεκα ἡ συνέλευσις χαρακτηρίζει καὶ αὐτὴν τὴν ἀπὸ τὸν ὀρθοδόξων χριστιανῶν ἐπίσκεψιν ναοῦ «ἀνατολικοῦ ρυθμοῦ» ὡς ἀπηγορευμένην ἁμαρτωλὴν πράξιν. Ἐφ' οὗ καὶ οἱ ὀρθόδοξοι ῥώσοι πρόκειναι νὰ ἀποφεύγωσι νὰ ἀποσιέλλωσι τὰ τέκνα των εἰς σχολεῖα διοικουμένα ὑπὸ καθολικῶν, ὡς καὶ τὴν σύναψιν μεικτῶν γάμων, οἵτινες ὑπὸ τὰς συνθήκας τῆς ὑπεροχῆς ζωῆς συντελοῦσιν εἰς τὴν ἐξασθένεισιν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως τῆς οἰκογενείας.

—Κατ' εἰρήγηριν τοῦ στρατηγοῦ Βεροσίλωφ ἐν πάσαις ταῖς στρατιωτικαῖς Ἀκαδημίαις τῶν Σοβιέτ ἰδρύθησαν ἔδραι ἀθείας, τῶν ὁποίων τὸ πρόγραμμα περιλαμβάνει α) ἱστορίαν τῆς ἀθείας καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ ἀθεϊσμοῦ ἐν τῇ Ρωσίᾳ καὶ ταῖς λοιπαῖς χώραις· β) τὴν θεωρίαν τῶν Λένιν-Στάλιν ὡς διδασκαλίαν καταλυτικὴν τῆς θρησκείας· γ) τὴν δρᾶσιν τῆς Ἐκκλησίας ὡς ἐχθρᾶς τοῦ κομμουνισμοῦ· δ) τὴν θέσιν τῆς ἀθείας ἐν τῇ σοβιετικῇ Ρωσίᾳ καὶ τὴν σημασίαν αὐτῆς ἐν τῇ ἐκπαιδεύσει τῶν μεγάλων λαϊκῶν μαζῶν μετὰ προοπτικὴν τῆς παγκόσμιον ἐπανάστασιν.

—Εἰς τὴν γνωστὴν κμμουνιστριαν Σιτολέρμα ἀπενεμήθη ὑπὸ τῆς σοβιετικῆς Κυβερνήσεως εἰδικὸς τιμητικὸς τίτλος ἀθείας διὰ τὸ σύγγραμμα αὐτῆς «Ὁ διεθνὴς

έκκλησιαστικός τύπος και ή κατά του άθεισμού έκστρα-
τεία».

—Τό σοβιετικόν φύλλον «Τρούνι» (Εργασία) έν προ-
σφάτω άρθρω του έξείρει μέν τήν άντιθρησκευτικήν δρα-
στηριότητα των έπιτροπών των συνδικάτων κατά τους
τελευταίους μήνας, έπισημιοί όμως ότι έν αυτοίς ύπάρ-
χουν και «άντι-άθεοι». Κατά τήν έφημερίδα, πλειστοί
έπιτροποι ού μόνον δέν ένίσχυσαν τήν δράσιν των άθεών,
άλλα και προσπειθούνται ότι δέν άντιλαμβάνονται τήν
παρουσίαν ομάδων «άντι-άθεοι» είς τίνα των έργο-
στασιών.

—Ο «Άθεος» τής 21 παρ. 'Οκτωβρίου δημοσιεύει
στατιστικήν τής άνιχρηστιανικής δράσεως των άθεών
τής Σοβιετίας. Κατά τήν στατιστικήν ταύτην ο άριθ-
μός των διαλυθεισών και καταστραφεισών μονών άνήλ-
θεν είς 673. Τούτων ή περιουσία λέγει συναποσώτεο κατά
τό 1918-19 είς 4 300 ρούβλια, ή αξία όμως των άνιχρή-
των των ήτο πολύ σημαντικώτερα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΡΜΕΝΙΑΣ

Οι έν Γαλλία άρμένιοι έώρτεσαν πρό τινος τήν 1500ήν
έπετηρίδα τής είς τήν άρμενικήν μεταφράσεως τής 'Αγίας
Γραφής.

ΕΒΡΑΙΣΜΟΣ

Είς έκδήλωσιν συμπαθείας προς τός δοκιμασίας των
έν Γερμανία όμορθητών των οι έν Πόλωνία εββίνοι
έθέσπισαν ειδικόν μήνα προσευχών και νηστείας. Οι πι-
στοί έκλήθησαν να περιορισθώσιν είς έν μόον γάμμα καθ'
έβδομάδα, επί τέσσαρας δ' έβδομάδας ούδεις γάμος ού
ύλόγηθη έν ταίς συναγωγαίς.

—Κατά τίνα τελευταίαν στατιστικήν οι έν όλω τό κόμω
έβραίοι άνόρχονται είς 16,240,000. Ες τούτων 10 έκατ.
ζώσιν έν Εύρώπη, 5 έκατ. έν Αμερική, 800,000 έν
Αφρική και 30,000 έν Αύστραλία.

ΝΕΑ ΒΙΒΑΙΑ

W. von Loewenich, Was heisst Offenbarung? Fur-
che-Verlag—Berlin 1938. Σελ. 54 (M. 1,20).

Η μικρά αύτη αλλά περιεκτική πραγματεία άποτελεί
συμμετοχήν είς τήν διεξοδικήν κατά τά τελευταία έτη
έν Γερμανία ζωηροτάτην συζήτησιν περί τής ούσίας τής έν
τῇ Βίβλω, μάλιστα δε τής έν Χριστῷ θείας αποκάλυψας.
'Ο συγγραφεύς αύτης, όπως είναι ύψηλη ή έν τῷ πανε-
πιστημίῳ τῆς 'Ερλάγγης και τυγχάνει γνωστός και έξ άλ-
λων έργων αυτού, λαμβάνων άφορμήν εκ των συζητήτων
έπιθέσεων των όμοφυλων αυτῷ άντιπάλων (Deutsche
Christen κλπ) άναντίον τής Παλαιάς Διαθήκης ως δήθεν
άπροσαρμόστου προς τόν βόρρειον τρώπον του διανοηθῆναι
και συναισθάνεσθαι, άπορνύει τάς τοιαύτας μομφάς, κη-
θορίζει τήν σχέση τής Π. προς τήν Κ. Διαθήκην και
προσπαθεί να διακλιβώση τήν ούσίαν τῆς θείας αποκάλυ-
ψας έν τῷ πνεύματι τής διαμαρτυρήσεως και έν άντιθέσει
προς τάς πλάνας τῆς φιλελευθερίας και τής θιατικῆς προ-
τεσταντικῆς θεολογίας. Άγνωόμενος τήν ύπαρξιν έξωτε-
ρικῶν κριτηρίων τῆς βιβλικῆς αποκάλυψας, δεχεται και
ύποστηρίζει, ότι μοναδικόν κριτήριον αύτης είναι τό ίδιό-
φυές του περιεχομένου αύτης, ότι μοναδική όδός προς διά-
γνωσιν τῆς θεϊότητος του περιεχομένου τῆς Β.βλου είναι
τό «tolle, lege» και ότι ιδιαίτερος τό περιεχόμενον τῆς
έν τῇ Κ. Διαθήκῃ αποκάλυψας δέν είναι κυρίως είσαίεν
διδασκαλίαι, αλλά γεγονότα. Η τελευταία αύτη έκφυσις
ανάδεικνύεται επ' εσχάτων μάλιστα υπό του Bultmann και
υπό του Brunner. Σαφήνεια, άγχίνια και παρηγοια δι-
κρίνει τήν αξιόλογον έν τῇ βραχύτητι της πραγματείας
ταύτην, ήτις άνδιαφέρει τόν όρθόδοξον, προς τείς άλλαις,
και καθ' όσον δι' αύτης διαπιστώνται, ότι αι προς τήν
όρθόδοξον και καθολικήν έκκλησιολογίαν περιήμνηται πε-
ραχωρήσεις πολλῶν συγχρόνων διαμαρτυρομένων θεολό-
γων, αι σημεϊούμεναι μάλιστα έν ταίς συνεδρίοις «πίστεως
και δικηέσεως» (Faith and Order), υφρίσκουσι ζωηροτά-
τας άντιρρήσεις εκ μερους των άκραιφινῶς προτεσταντικῶν
θεολογικῶν κύκλων.

Π. Ι. ΜΗΡΑΤΣΙΟΓΗΣ

— Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α —

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ι. Μητρόπολις Σερβίων και Κοζάνης

Έχοντας υπ' όψιν τά άρθρα 65, 66 και 68 του άνα-
γκαστικοῦ νόμου 1399)38 «περί ιερῶν ναῶν και έφημερίων»
προσκαλούμεν τους βουλομένους να καταλάβωσι τάς χη-
ρευσεως θέσεις τακτικῶν έφημερίων των ένοριῶν 1)
Εθαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Σπάρτου, τό πρώτον, 1)
άγιων Αποστόλων 'Ιμέρας 2) Κοιμήσεως Θεοτόκου 'Αμυ-
γδάλων 3) άγίου Κωνσταντίνου και 'Ελένης Κοσκινιάς 4)
άγιοι Δημητρίου Λάβας 5) άγίου Γεωργίου Σιδερά-Κτενά
6) άγων Θεοδώρων Καστινιάς 7) άγίου Γεωργίου Ξηρο-
λίμνης τό δεύτερον, 1) άγίου Αθανασίου Τρανοβάλου
τό τρίτον, όπως έντός μηνός από σήμερα υπάβάλωσι τά
υπό του άρθρου 68 του αυτού ως άνω νόμου όριζόμενα
δικαιολογητικά έγγραφα των προσόντων αυτών, ίνα προ-
βώμεν είς άνακήρυξιν ύποψηφίαν διά τάς ως άνω ένο-
ρίας, Έν Κοζάνη τῇ 1η Δεκεμβρίου 1938. † 'Ο Σερβίων
και Κοζάνης 'Ιωακείμ.

Ι. Μητρόπολις Σπάρτης.

Η 'Ιερά Μητρόπολις Σπάρτης διά τῆς υπ' αριθ. 3116
προκηρύξεως αυτης συνφά τῷ άρθρω του άναγκ. νόμου
1369 καλεί τους βουλομένους, όπως μέχρι τῆς 10 'Ια-
νουαρίου 1939 υποβάλωσι μετά των νομίμων πιστοποιη-
τικῶν αιτήσεως ύποψηφιότητος προς συμμετοχήν είς ένε-
ργίαν εκλογῆς διακόνου διά τήν ένορίαν του χωρίου Γλυ-
κόβρουσης του τόως δήμου 'Ελους. Έν Σπάρτη τῇ 8 Δε-
κεμβρίου 1938. † 'Ο Σπάρτης Διονύσιος.

Ι. Μητρόπολις Σύρου, Τήνου, Αιθρου, Κέας, Μήλου

Έχοντας υπ' όψιν τό 65ον άρθρον του άναγκ. νόμου
1369)1938 «Περί των ιερῶν ναῶν και έφημερίων» προ-
καλούμεν τους βουλομένους και έχοντας τά προσόντα να
καταλάβωσι τάς χηρευσεως θέσεις τακτικῶν έφημερίων
των κατωτέρα ένοριῶν: 1) του έν Κιρκιάδη Τήνου ι. ναοῦ
τῆς 'Υπαπαντῆς τῆς Θεοτόκου, 2) του έν Βουνίφ Κορθ-
θίου 'Ανδρων των ι. ναοῦ τῆς άγίας Παρασκευῆς, 3) του
έν Παλιποπόλει άγίου 'Ιωάννου, 4) του έν 'Ανω Γαν-
ρείου άγίας Σοφίας, όπως έντός μηνός από σήμερα υπο-
βάλωσιν είς τό Γραφεϊον τῆς καθ' ήμῶς 'Ι. Μητροπό-
λις υπό του 68ου άρθρου του αυτού ως άνω νόμου όριζό-
μενα άποδεικτικά έγγραφα των προσόντων αυτών προ-
κειμένου να προβώμεν είς άνακήρυξιν ύποψηφίαν διά τάς
ως άνω έφημερικῶς θέσεις. Έν 'Ερμούπολει Σύρου τῇ
1η Δεκεμβρίου 1938. † 'Ο Σύρου Φιλάρτος.

Ι. Μητρόπολις Κίτρους.

'Απόφασις 23η(16—11—38) του 'Επισκοπικοῦ Δικαστη-
ρίου τῆς 'Ι. Μητροπόλεως Κίτρους κατά του μοναχοῦ
Διονυσίου 'Ανδρεάδου, αδελφοῦ τῆς ι. μονῆς άγίου Διονυ-
σίου του έν 'Ολύμπω (άγνώστου διαμνηξῆς)

'Επειδή ο κατηγορούμενος μοναχός Διονύσιος 'Ανδρεά-
δης έδραπέτευσεν εκ του μετοχίου τῆς ι. μονῆς Μακρο-
ράχης ένθα ήτο άιτεσπασμένος και είνε άγνώστου διαμ-
νηξῆς

Διά ταῦτα

Τό δικαστήριον δικάζον εζήμην του κατηγορουμένου,
ιδόν δε και τό άρθρον 11, παρ.άφ. ε'. του περι 'Εκκλη-
σιαστικῶν δικαστηρίων 5383 νόμου, κηρύσσει τόν κατη-
γορούμενον μοναχόν Διονύσιον 'Ανδρεάδη, αδελφόν τῆς
ι. μονῆς άγίου Διονυσίου, ένοχον δραπετευσας εκ του
μετοχίου τῆς ι. μονῆς Μακροράχης και καταδικάζει αυ-
τόν είς έκπτώσιν εκ τῆς θέσεως αυτού, ήτις επιφέρει τήν
διαγραφῆν αυτού εκ του μοναχολογίου τῆς ι. μονῆς και
εις τά δικαστικά έξοδα (άρθρ. 121 του νόμου 5383).

'Εκρίθη, άπεφασίσθη και έξεδόθη έν Καταρίνη αὐθη-
ρίν. 'Ο Πεδάδος

† 'Ο Κίτρους Κωνσταντίνος Τά Μέλη
Οίκου Κωνστ. Καραλόπουλος
Δημήτριος Παπαϊάννου

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Π. Σ. ΜΑΝΩΛΕΣΗΣ

Τύποις «Φαίνομας» ύδός Διονυσίου 4, Τηλ. 64-299